

Такім чынам, выкарыстанне гульнявых метадаў у навучанні малодшых школьнікаў значна павышае матывацыю да вучобы, робіць працэс навучання больш цікавым, актыўным і прадуктыўным. Гульня дапамагае пераадольваць трывожнасць, спрыяе развіццю самастойнасці, сацыяльных і пазнавальных навыкаў. Разнастайнасць гульнявых метадаў і магчымасць іх адаптацыі да канкрэтных умоў робяць гэты падыход універсальным сродкам развіцця пазнавальнай актыўнасці вучняў.

Спіс выкарыстанай літаратуры

1. Жуковіч, М.В. Фарміраванне ў школьнікаў матывацыі да навучання на ўроках беларускай мовы і літаратуры / М. В. Жуковіч // Беларуская мова і літаратура. – 2004. – № 6. – С. 3–5.

РАЗВІЦЦЁ ЛАГІЧНАГА І СІСТЭМНАГА МЫСЛЕННЯ Ў ДЗЯЦЕЙ СТАРЭЙШАГА ДАШКОЛЬНАГА ЎЗРОСТУ З ВЫКАРЫСТАННЕМ ІНФАРМАЦЫЙНЫХ СРОДКАЎ НАВУЧАННЯ

Палын Любоў (УА МДПУ імя І. П. Шамякіна, г. Мазыр)

Навуковы кіраўнік – Г. У. Болбас, канд. пед. навук, дацэнт

У час актыўнай распрацоўкі інфармацыйных тэхналогій і суправаджаючага гэты працэс інфармацыйнага бума актуалізуюцца пытанні фарміравання інфармацыйна кампетэнтнага пакалення, здольнага пры гэтым лагічна і сістэмна мысліць, планаваць свае дзеянні, мадэляваць працэс пошуку і знаходзіць неабходную інфармацыю для вырашэння праблем.

У сістэме дашкольнай адукацыі такія задачы прадвызначылі неабходнасць пошуку новых формаў, метадаў і сродкаў выхавання і навучання, якія бы спрыялі развіццю лагічнага і сістэмнага мыслення ў дашкольнікаў і пры гэтым суадносіліся з іх узроставымі асаблівасцямі і магчымасцямі. У Адукацыйным стандарце дашкольнай адукацыі ў кірунку “кагнітыўнага развіцця” паказчыкамі развіцця мыслення дзяцей пяцігадовага ўзросту названы ўменні аналізаваць, параўноўваць, абагульняць, самастойна рабіць высновы. Дашкольнікі даволі ярка праяўляюць цікаўнасць, кагнітыўную цікавасць да аб'ектаў, з'яў, падзей, якія выходзяць за рамкі прамога ўспрымання і вопыту дзяцей [1], што сведчыць аб магчымасцях ужо ў гэтым узросце развіваць лагічнае і сістэмнае мысленне.

Да шасцігадовага ўзросту дзеці дэманструюць здольнасці рабіць лагічныя высновы, параўноўваюць, абагульняюць аб'екты ў адпаведнасці з агульнымі адзнакамі. Пры гэтым у іх існуюць цяжкасці з арыентацыяй прасторы адносна сябе і іншага прадмета альбо пасрэдніка. Паспех фарміравання лагічнага мыслення ў дзяцей дашкольнага ўзросту залежыць ад выбару дыдактычных інструментаў, якія дапамагаюць зрабіць працэс навучання і выхавання не толькі займальным, але і эфектыўным.

У працэсе выканання пілотнага праекта “Робатаалгарытміка”, рэалізуемага адукацыйным аддзелам Парка высокіх тэхналогій разам з Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь, праводзіліся заняткі ў аб'яднанні па інтарэсах на базе некаторых устаноў дашкольнай адукацыі з прымяненнем набору робататэхнікі Matatalab. Было заўважана, што выкарыстанне робатаў значна ўплывае на актывізацыю псіхічнай актыўнасці дзяцей, садзейнічае стабільнасці ўвагі, развіццю мыслення і мовы, візуальнаму і слыхавому ўспрымання. Увогуле звычайны пераход ад візуальна-вобразнага да вербальна-лагічнага мыслення можа быць паскораны шляхам спецыяльна арганізаванай дзейнасці з выкарыстаннем дадзенага робататэхнічнага набору. Важнай умовай пры гэтым з'яўляецца спалучэнне

традыцыйных метадаў, закладзеных у аснову адукацыйнага працэсу, з інавацыйнымі, што выклікаюць найбольшую цікавасць у сучасных дзяцей.

Для выкарыстання ў адукацыйным працэсе набору робататэхнікі Matatalab аўтарам распрацаваны матэрыялы для заняткаў, комплекс аўтарскіх дыдактычных гульняў і практыкаванняў “Матэматычны Логагарадок”, які адпавядае зместу вучэбнай праграмы дашкольнай адукацыі, вучэбнага комплексу “Матэматычны калейдаскоп” з серыі “Мае першыя ўрокі” І. У. Жытко. Дыдактычныя гульні і практыкаванні сістэматызаваны ў адпаведнасці з кампанентамі адукацыйнай галіны “Элементарныя матэматычныя ўяўленні”: “Колькасць і лік”, “Геаметрычныя фігуры і форма аб’ектаў”, “Памер”, “Прастора”, “Час”.

Навучанне з робататэхнічным наборам Matatalab вядзецца паступова. На першым уступным этапе арганізуюцца заняткі без выкарыстання робата, ствараюцца гульнявыя сітуацыі на вызначэнне прасторавых ўяўленняў, магчымасць аналізаваць размяшчэнне аб’ектаў у пакоі і на плошчы, навыкі складання алгарытму, паслядоўнасці дзеянняў, якія стануць асновай для кіравання рухам робата і пачатковага кадзіравання. У спецыяльна арганізаванай дзейнасці выкарыстоўваюцца такія практыкаванні, як “Збяры цацкі ў адпаведнасці з алгарытмам”, “Танец робата”, “Вясёлы алгарытм”, “Навігатар” і г. д. На другім падрыхтоўчым этапе дзяцей знаёмяць з робатам, дэманструючы працэс кіравання ім. Прапанованае выканаць практыкаванні на фарміраванне здольнасці ў дашкольнікаў арыентавацца ў прасторы адносна іншага прадмета. Пасрэднікам для арыентацыі становіцца робат Matatalab, прымяненне якога матывуе дзяцей актыўна ўдзельнічаць у выкананні практыкавання і атрымання новых ведаў і ўменняў. На трэцім галоўным этапе робат выкарыстоўваецца для замацавання набытых ведаў і ўменняў выхаванцаў. З дзецьмі разглядаюцца колькасны і парадкавы лік да 5–10; параўноўваюцца аб’екты па памеры; класіфікуюцца аб’екты ў залежнасці ад двух-трох прыкмет адначасова; вызначаецца і называецца форма прадмета, заснаванага на назвах геаметрычных фігур і г. д.

Такім чынам, выкарыстанне робататэхнікі ў адукацыйным працэсе садзейнічае развіццю ў дашкольнікаў лагічнага і сістэмнага мыслення, а таксама спрыяе задачы развіцця ў іх інфармацыйнай кампетэнтнасці, што ў сукупнасці суадносіцца з актуальнымі адукацыйнымі задачамі.

Спіс выкарыстанай літаратуры

1. Об утверждении образовательного стандарта дошкольного образования [Электронный ресурс]: постановление Министерства образования Республики Беларусь, 4 авг. 2022 г., № 228 // Национальный образовательный портал. – URL: <https://adu.by/-images/2022/08/standart-doshkol-obraz.pdf> (дата обращения: 20.03.2025).

ЗАГАДКИ КАК СРЕДСТВО РАЗВИТИЯ РЕЧИ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Петроченко Татьяна (УО МГПУ им. И. П. Шамякина, г. Мозырь)

Научный руководитель – П. Г. Кошман, канд. филол. наук, доцент

Загадки как средство развития связной речи у детей дошкольного возраста играют важную роль в процессе формирования у детей навыков общения, мышления и творческого подхода к языку. Загадки, обладая интригующим и секретным содержанием, стимулируют интерес детей, помогают развивать их способность к логическому мышлению и облегчает процесс усвоения языковых структур.

Психологически загадки представляют собой игру, где дети могут проявить свою сообразительность и креативность. Они требуют от малыша не только знания